

BELÜGYI KÖZLÖNY

1918

Belügyi Közlöny

1918. 58. sz. 1843-1844 p.

33,170/1918. H.M. eln. karh. Sz. hadügyministeri rendelet

A karhatalmak igénylésének, karhatalmak kirendelésének és a kirendelési hatáskörnek szabályozása

1919

Belügyi Közlöny

1919. 39. sz. 1191 p.

Felhívás a csendőrséghez

Belügyi Közlöny

1919. 39. sz. 1191-1192 p.

A belügyminister a csendőrséghez

Belügyi Közlöny

1919. 56. sz. 1588-1589 p.

91,383/1919. B.M. sz. belügyministeri körrendelet

Az állam biztonságára vagy a közrendre és közbiztonságra veszélyes, aggályos és gyanús, valamint gazdasági okokból káros egyének őrizetbe vétele

1921

Belügyi Közlöny

1921. 1. sz. 40-41 p.

85,213/1920. B.M. sz. belügyministeri körrendelet

A belügyministerium nyomozó osztálya felállítását elrendelő 31,000/1920. B.M. számú rendelet kiegészítése

Belügyi Közlöny

1621. 6. sz. 159-160 p.

5,643/1921. B.M. sz. belügyministeri körrendelet

A m. kir. csendőrség szervezete

Belügyi Közlöny

1921. 32. sz. 1424 p.

2468/1921. B.M. sz. belügyministeri rendelet

A m. kir. csendőrség története című ajánlása

586.

A hadügyministernek 33,170/1918. H. M. eln. karh. számú rendelete.

A karhatalmak igénylésének, karhatalmak kirendelésének és a kirendelési hatáskörnek szabályozása.

1. A belrend helyreállítása.

A belrend megzavarása esetén a nyugalom helyreállítására *elsősorban a Büm.* van hivatva, ki erről hatóságai és közegei útján a csendőrség, rendőrség, határrendőrség és a nemzetőrség azon részének felhasználásával gondoskodik, amelyet Fényes kormánybiztos járásonként 30,391. sz. rendelettel átszervezett (a helyi nemzetőrsegek megszüntetésére az intézkedés megtörtént).

Ha a Büm.-nek rendelkezésére álló fenti eszközök nem elégségesek, akkor a Büm., illetőleg közegei a hadügyministernek alárendelt hadsereget és a nemzetőrségnek a nemzetőr kerületi parancsnokság székhelyén (Budapest, Pozsony, Szombathely, Kassa, Szeged, Kolozsvár) levő tartalékait karhatalmi célokra az alábbi módon veszik igénybe.

2. Karhatalom igénylése a hadseregtől:

a) Ha kirendelés szüksége *előrelátható vagy nem sürgős*, a főispáni kormánybiztos (Budapesten a rendőrfőkapitány) a karhatalmi támogatást a belügyminister útján az illetékes *kat. ker. parancsnokságtól* igényli. Utóbbi megtett intézkedéseit a Hüm.-nek jelenti.

b) Ha a kirendelés sürgős, a főispáni kormánybiztos (Budapesten a rendőrfőkapitány) közvetlenül a *kat. ker. parancsnokságokhoz*, vagy ha azonnali intézkedés szüksége fennáll, a *ker. parancsnokságok székhelyén kívül levő főispáni kormánybiztos a legközelebbi helyőrség parancsnokához* is fordulhat, de erről utólag jelentést tesz a Belügyministernek és az illetékes *kat. ker. parancsnokságnak* is tudomására hozza.

c) A katonai karhatalom igénylésénél az elérendő cél a helyzet elfogulatlan ismeretetésével határozottan megjelölendő. Ugyszintén közölni kell, hogy a karhatalom parancsnoka a karh. alkalmazása tekintetében milyen hivatalos közeggel lépjen érintkezésbe. A karhatalom parancsnoka az eseményekről állandóan tájékoztatandó.

d) Az igénylőnek szabadságában áll a karhatalom *erejére vonatkozólag javaslatot* tenni, azonban ennek erejét véglegesen a karhatalom kirendelésére jogosult *parancsnok* a helyi és katonai viszonyok figyelembevételével *állapítja meg*.

e) A karhatalom parancsnoka köteles a polgári hatósággal (annak közegeivel) az érintkezést állandóan fentartani.

A karhatalmi csapatokkal csakis azok parancsnoka intézkedhetik.

f) Az illetékes parancsnok kötelessége, hogy a karhatalmi igénylésnek tőle telhetőleg megfelelően, ő felelős a karhatalmi parancsnok személyének kiválasztásáért és működésére vonatkozóan a megfelelő katonai kioktatásáért.

3. Nemzetőrség alárendeltsége és a kirendelési jog.

(A nemzetőrség alatt itt csak a *kat. ker. par.-ságok* székhelyén (Budapestet kivéve) és Szombathelyen felállított nemzetőrség tartalékai értendők.)

A nemzetőrség közigazgatási és szervezési szempontból a nemzetőr *ker. par.-ságok* útján a Hüm.-ban székelő Nő. kormánybiztosnak van alárendelve.

A karhatalmi kirendelés szempontjából a nemzetőri kerületi parancsnokok a kat. ker. par.-ságokkal szoros érintkezést tartanak fenn és az utóbbiak igénylésére a nemzetőri karhatalmak kirendelését a nemzetőr kerületi parancsnokok fogatosítják.

Csak sürgős esetben kérheti a kat. ker. par.-ság székhelyén kívül levő kat. áll. parancsnok az állomáson levő nemzetőr parancsnoktól a karhatalom közvetlen kirendelését.

A ker. parancsnokság, valamint az állomásparancsnokságok a nemzetőrség karhatalmi alkalmazásáról a Hüm.-nek, a nemzetőr ker. parancsnokság pedig a Nő. kormánybiztosnak jelentést tesz.

Azonban a Budapesten levő nemzetőrség és tengerész nemzetőrök alkalmazására nézve karhatalmi célokra csakis a Hüm. (karh. oszt.) intézkedik.

4. A vasuti nemzetőrségekkel kizárólag a magy. szállításvezetőség, illetőleg a neki alárendelt vasutvonal par.-ságok intézkednek.

5. Erőszétforgácsolás és költségkimelés szempontjából szigoruan betartandó elv, hogy a karhatalom igénylése csak egy helyről történjék. Tehát erre csak a főispáni kormánybiztos (Budapesten a rendőrfőkapitány) van feljogosítva. Ezáltal egyuttal annak is elejét vesszük, hogy a kirendelésre vonatkozólag több helyről történjék intézkedés.

Magánosok karhatalmat nem igényelhetnek, csakis a fentnevezettek útján.

A Hüm.-hez karhatalmi igénylések csak az esetben terjeszthetők elő, ha az illetékes kerület területén nem állana elegendő erő rendelkezésre. Ez esetben az előterjesztést a kerületi parancsnokságok tegyék meg.

6. Jelentések. Minden karhatalmi kirendelést a kirendelő parancsnok szolgálati úton a Hüm.-nek jelentsen be.

Megkapják a kat. és csendőrkerületi par.-ságok az összes alárendelt par.-ságok értesítése végett és nemzetőr ker. par.-ságok, továbbá az elsőfokú polgári közigazgatási hatóságok a közigazgatási hatóságok értesítése végett és az összes ministeriumok.

Károlyi s. k.

a magyar hadügyministerium ideiglenes vezetésével
megbizott magyar ministerelnök.

587.

A hadügyministernek 33,222/1918. H. M. eln. 1/a számú rendelete.

Hadimunkásoknak leszerelési illetékekben részesítése.

A folyó évi november 7-én kelt 28,315/el. 1/a 1918. és a november 29-én kelt 31,706/el. 1/a 1918. számú rendelet¹⁾ kapcsán:

Mindazok, kik mint hadimunkások valamely katonai üzemben vagy más katonai alkalmazásban 1918. november 2-ig dolgoztak és csakis katonai illetékekben részesültek, a 28,315/el. 1/a 1918. sz. rendelet III. fejezetében megállapított leszerelési illetékekben szintén részesítendőek.

A minister helyett:
Böhm s. k.,
államtitkár.

¹⁾ B. K. 1918. évf. 1762. lapon.

548.**A magyar belügyministernek 1/1919. kmb. számú rendelete.****A működésükben akadályozott községi, városi és vármegyei alkalmazottaknak jelentkezésre felhívása.**

Tekintettel arra, hogy egyes közigazgatási hivataloknál nagy munkaerőhiány van, felhívom a működésükben akadályozott községi, városi és vármegyei alkalmazottakat, hogy nyilvántartásba vételük és megfelelő alkalmaztatásuk céljából hivatalos helyiségemben (Budapest, I., Vár, belügyministerium régi épület I. emelet 8. ajtó) haladéktalanul és felelősség terhe alatt jelentkezzenek.

Budapest, 1919. évi augusztus hó 11-én.

A működésükben akadályozott községi, városi és vármegyei alkalmazottak kormánybiztosa:

Diószeghy János s. k.,
ministeri tanácsos

FELHIVÁSOK.**Felhívás**

a Tanácskormány által rendelkezési állapotba helyezett közhivatali alkalmazottakhoz.

A magyar kormány felszólítja mindazon nem politikai állást betöltő köztisztviselőket és egyéb közhivatali alkalmazottakat, akiket a tanácskormány rendelkezési állományba helyezett vagy működésükben más módon megakadályozott, hogy külön értesítés bevétele nélkül hivatalukban haladéktalanul jelentkezzenek.

Felhívás a csendőrséghez.

A csendőrség régi szervezeté és szabályzata visszaállíttatott.

Mindazok a Budapesten tartózkodó, beosztás nélküli csendőrtisztek, tisztviselők és legénységi egyének (beleértve a kényszer útján nyugdíjazottakat is), a csendőrségi lak-tanyában (Böszörményi-ut 21.) személyesen azonnal jelentkezzenek.

A vidéken tartózkodók az állomány illetékes kerületi parancsnokságánál tartoznak azonnal jelentkezni.

Budapest, 1919. évi augusztus hó 6-án.

Belügyministerium.

A belügyminister a csendőrséghez.

A proletárdiktatura Magyarországot oly szerencsétlen állapotba juttatta, melyhez hasonlót még szenvedésekkel teljes ezeréves multjában nem találunk.

Mint a tatárjárás, mint a török dúlás után: Magyarországot újra kell építeni. Leg-sürgősebb teendőink: Az államhatalom megrendült tekintélye iránt a bizalmat helyreállítani. Meggátolni az egyeseket veszélyeztető, a társadalmat és az államot szétbontó, a kulturát letörő elemek aknamunkáját. A rendelkezésre álló minden törvényes eszközzel helyreállítani a rendet, a közbékét, az élet- és vagyonbiztonságot.

E sokirányú munkában alapvető és alkotást megőrző nehéz, magasztos és 38 éves dicsőséges multjához méltó feladat vár a csendőrségre. Már más rendelkezéssel intézkedés tétetett, hogy a csendőrség működését haladéktalanul megkezdhesse. A legmesszebbmenő gondoskodás is csak akkor fogja előmozdítani az óhajtott célt, ha a csendőrtestület fegyelmезetten és minden politikai állásfoglalástól menten maga is akarja megújítását és a haza javát szíven viselő minden tagja teljes odaadással tör a cél felé.

Az egész ország, a lakosság minden rétege és a kormány is bizalommal várja a csendőrt. A háború előtti csendőr példája volt a kötelességtudásnak, támasza és büszkesége az országnak, harcos katonája a békének. A háború a honvédelemi hőisévé érlelte a csendőrt. A testület zöme a közelmúlt rettenetes terrorja idején is megállta a helyét s kötelességének a köz érdekében való állhatatos teljesítésétől el nem tántorodott. Az új Magyarország salaktól megtisztult, a szenvedés tüzén megedzett, a mult tanulságain okult csendőre bizonyára szintén beváltja azt, amit az ország az újraépítés nagy munkájában tőle vár.

Híven, becsülettel, vitézül! volt a csendőr jelszava a multban. Legyen méltó e jelszóhoz a jövőben is!

E rendeletem minden csendőr előtt kihirdetendő és ismételten behatóan megmagyarázandó.

Budapest, 1919. évi augusztus hó 10-én.

Samassa s. k.,
belügyminister.

Felhívás.

Határrendőrségi alkalmazottak jelentkezése.

A magyar állami határrendőrség 1919. évi március 20-át megelőző szervezetével és személyzetével visszaállítván, felhivatnak az összes alkalmazottak, kik 1919. évi március 20-án a magyar állami határrendőrség szolgálatában állottak, hogy az alábbi helyeken haladéktalanul jelentkezzenek és pedig:

a Budapesten tartózkodók Budapesten a belügyministerium határrendőrségi alosztályában (I., Országház-utca 27.);

a vidéken tartózkodók azon határrendőrségi állomáshelyen, hova 1919. évi március hó 20-án beosztva voltak, amennyiben pedig ezen állomáshelyre jelenleg megszállás vagy utazási nehézségek miatt nem mehetnének el, ugyancsak Budapesten a belügyministerium határrendőrségi alosztályában;

a határrendőrségi legénység azon tagjai, kik 1919. évi március hó 15-én akár állandóan, akár ideiglenesen a budapesti központi őrséghez voltak beosztva, ugyancsak Budapesten a belügyministerium határrendőrségi alosztályában.

Budapest, 1919. évi augusztus hó 10-én.

Belügyministerium.

SZEMÉLYI HIREK.

Fővárosi államrendőrségi főkapitány és rendőrfőparancsnok kinevezése.

A magyar kormány *dr. Matyasovszky György* belügyministeriumi ministeri tanácsost Budapest főváros államrendőrségi főkapitányává kinevezte.

A magyar kormány *Szellinga György* alezredest Budapest főváros államrendőrségi rendőrfőparancsnokává kinevezte.

Szerkesztő: HARMATZY-SIMON LORÁNT, belügyministeri osztálytanácsos.

Pesti könyvnyomda-részvénytársaság, V., Hold-utca 7.

706.

A magyar belügyministernek 91,383/1919. B. M. számú körrendelete.

Az állam biztonságára vagy a közrendre és közbiztonságra veszélyes, aggályos és gyanús, valamint gazdasági okokból káros egyének őrizetbe vétele.

(A budapesti főkapitánynak, valamennyi kerületi főkapitánynak és valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez.)

Az állam biztonságára vagy a közrendre és közbiztonságra veszélyes, aggályos és gyanús, valamint gazdasági okokból káros egyének őrizetbevételének szabályait az 1919. évi november hó 17-én tartott ministertanács felhatalmazása alapján — utalással az 1,656/1919. res. sz. rendeletemre — az alábbiakban állapítom meg.

1. §.

Az ország területéről ki kell tiltani és internálni kell mindazon külföldieket és velük együtt a közös háztartásban élő hozzátartozókat, akiknek itt tartózkodása magatartásuk folytán:

- a) az állam és társadalom érdekeire, a közrendre és közbiztonságra veszélyes;
- b) az állam és társadalom érdekeire, a közrendre és közbiztonságra aggályos, vagy gyanús;
- c) az állam és társadalom érdekeire, a közrendre és közbiztonságra, helyesebben akiknek ténykedése zilált közviszonyaink között gazdasági életünkre káros.

A most felsorolt kategóriák a velük közös háztartásban élő hozzátartozóikkal együtt rendőrhatóságilag őrizetbe veendő s kitiltásuk, egyúttal más községben való őrizetbe helyezésük (internálásuk) a belügyministernél haladéktalanul javaslatba hozandó.

A megszállás alatt levő területek lakossága a békeszerződés megkötéséig külföldinek nem tekinthető.

2. §.

Őrizetbe venni, lakhelyükről, illetőleg tartózkodási helyükről kitiltani, illetőleg más községben őrizetbe helyezni (internálni) kell azokat a magyar honosokat is, akik az 1. §. a), c) pontjai értelmében kifogás alá esnek.

3. §.

Az őrizetbevétel kérdésében felelősség kizárásával a budapesti államrendőrség hatósága területén a budapesti rendőrfőkapitány, vidéken az elsőfokú rendőrhatóság előterjesztésére a törvényhatóság első tisztviselője, illetőleg az államrendőrség hatósága területén a kerületi főkapitány határoz.

A kitiltás és más községben való őrizetbe helyezés (internálás) kérdésében jogorvoslat kizárásával — végérvényesen — a belügyminister határoz.

4. §.

Az őrizetbevétel elrendeléséről, a kitiltás és internálás kérdésében való határozathozatal végett az őrizetbevételtől számított 24 órán belül, a belügyministernek jelentés teendő.

A jelentésnek tartalmaznia kell:

- a) a kérdéses egyén nevét (névmagyarosítás esetén előbbi nevét is);
- b) foglalkozását (1914. évi augusztus hó 1-ig visszamenőleg);
- c) születése helyét, idejét és vallását;
- d) illetőségi adatait;
- e) erkölcsi és politikai előéletét (különösen a kommün ideje alatt);
- f) részletes vagyoni viszonyait és vagyonának eredetét (legalább 1914. évi augusztus hó 1-ig visszamenőleg);
- g) azokat az adatokat, melyeknek alapján őrizetbe vétetett és amelyek kitiltását, internálását szükségessé teszik.

5. §.

Azoknál az őrizetbe vett egyéneknél, akik ellen kommunista irányú, avagy gazdaságilag káros magatartásukból kifolyólag 1914. évi augusztus hó 1-től bűnvádi vagy kihágási eljárás volt folyamatban, vagy akiknek internálás céljából való átkísérését a bíróság, vagy államügyészség rendelte el, — az elsőfokú rendőrhatóságnak kötelessége az eljárás során megállapítani a kérdéses egyén vagyoni viszonyait, s amennyiben a vagyon jogos szerzése kellően igazolva nincsen, vagy alapos gyanu merül fel arra, hogy az bűncselekményből, vagy kihágásból származik, lefoglalandó.

6. §.

Az őrizetbevételtől kezdődőleg az eljárás alatt álló egyén szükséges fehérneműjén és ruhaneműjén kívül semmiféle holmit, különösen pedig fegyvert, vagy fegyverül használható más eszközt (kést, vasbotot, stb.), továbbá pénzüsszeget vagy értéket magánál nem tarthat; ha ilyenek birtokában van, köteles azokat az őrzést teljesítő rendőrhatóságnál letétbe helyezni.

7. §.

A megőrzés végett átvett, valamint az 5. §. rendelkezései értelmében lefoglalt pénzüsszegek és értékek a helybeli adóhivatalnál letéti napló mellett szabályszerűen letétbe helyezendőek. A letétbe helyezésről részletes kimutatás mellett a belügyministernek jelentés teendő.

8. §.

Az őrizetbe vett külföldi birtokában talált közszükségleti cikkek, amennyiben a fennálló szabályok értelmében elkobzás tárgyát nem képezik, a közélelmezési ministerium legközelebbi kirendeltségének, illetőleg a községi előljáróságnak térítés mellett át-

Az 1919. évi május hó 20. napja után, de 1919. évi augusztus hó 15. napja előtt befizetett ilyen összegekről az a vélelem, hogy fizetésük hamis fehér pénzben történt. Az ellenkezőt az érdekelt fél bizonyíthatja; ennek bebizonyítása esetében a fizetett összeget teljes értékben kell számításba venni.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. A végrehajtásához esetleg szükséges rendelkezéseket a belügyminister az igazságügyministerrel és a pénzügyministerrel egyetértve állapítja meg.

Budapest, 1920. évi december hó 2. napján.

Gróf Teleki Pál s. k.,
m. kir. minisiterelnök.

17.

A m. kir. belügyministernek 85,213/1920. B. M. számú körrendelete.

A belügyministerium nyomozó osztálya felállítását elrendelő 31,300/1920. B. M. számú rendelet kiegészítése.

(Valamennyi vármegye alispánjának, valamennyi m. kir. államrendőrség kerületi főkapitányának, a fővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának és valamennyi csendőrkerületi parancsnokságnak.)

Az utóbbi időben többször tapasztaltam, hogy a közbiztonság szempontjából fontos esetekről az egyes rendőrhatalóságok és csendőrőrsök vagy egyáltalán nem, vagy csak elkésve tesznek hozzám jelentést.

Ugyanazért a 31,300/1920. számú rendeletem¹⁾ felidézése mellett annak kiegészítéseképpen elrendelem, hogy az alábbi esetekben, mihielyt azok bármelyike tudomásukra jutott, — az egyes rendőrhatalóságoknak, rendőri kirendeltségeknek és csendőrőrsöknek jelentést kell tenniök közvetlenül a vezetése alatt álló Belügyministerium nyomozó osztályához.

I. Államrendészeti ügyekben.

Olyan megtörtént, vagy készülő eseményekről és cselekményekről, amelyek az állam épségét az állami és társadalmi élet rendjét; szóval a közbékét veszélyeztetik, érintik, vagy arra kihatással lehetnek.

II. A következő bűncselekmények eseteiben:

1. Felségsértés (Btk. 126—135. §§.).
2. Hütlenség (Btk. 142—149. §§.).
3. Lázadás (Btk. 152—161. §§.).
4. Izgatás (Btk. 171—173. §§.).
5. Magánosok elleni erőszak (Btk. 177. §.), amennyiben magasabb állami érdeket érint.

¹⁾ B. K. 1920. évf. 759. lapon.

6. Pénzhamisítás (Btk. 203—205., 206., 209., 212., Bn. 39 42. §§.).
7. Kerítés (Bn. 43—47. §§.).
8. Gyilkosság, szándékos emberölés (Btk. 278., 279., 281—288. §§.).
9. Jogosulatlan toborzás (Kat. Btk. 306—313. §§.).
10. Katonai szolgálat megszegésére csábítás (Kat. Btk. 314—319. §§.).
11. Kémkedés (Kat. Btk. 321—331. §§.).
12. Behívó parancs iránt engedetlenségre csábítás.
13. Katonai szolgálat alóli kibuvás (1912 : XXX. t.-c. 67. és köv. §§. és 1915 : XIX. t.-c. 11. §.).
14. Fegyverek, lőszeres és hadiszerekre vonatkozó tilalmak (1897 : XL. t.-c.).
15. A hadviselés érdekei ellen elkövetett bűncselekmények és a hadi szállítások körül elkövetett visszaélések (1915 : XIX. t.-c.).
16. Kivándorlásra vonatkozó szabályok áthágása (1909 : II. t.-c.).
17. Útleveél-szabályok áthágása (1903 : VI. t.-c.).
18. Külföldiekre vonatkozó szabályok áthágása (1903 : V. t.-c.).
19. Az ország területéről kitiltott visszatérése (1879 : XL. t.-c.).
20. Csempészet, továbbá mindazon bűncselekmények eseteiben, melyek akár nagyságuk, akár egyéb szempontból való fontosságú és nagyobb területre, vagy több hatóság területére való kiterjedtségük, bűnszövetség garázdálkodása, vagy gyakori ismétlődése stb. révén fokozottan fenyegetik a közbiztonságot.

A jelentéseket halasztást nem tűrő és fontos esetekben táviratilag, vagy távbeszélő útján kell megtenni.

(Telefon és távirati cím: »Országos Nyomozó« Budapest).

Tartalmazniók kell mindazokat az adatokat, amelyek a készülő vagy megtörtént esetet vagy állapotot a történt bűncselekményeket részletesen megvilágítják, mert ezekből a beérkezett jelentésekből és azok célszerű nyilvántartásából állapítja meg a »Nyomozó osztály« az esetleges irányítás, beavatkozás, támogatás, vagy egyéb intézkedés szükségét, mérvét és módját.

A nyomozást ezekben a bejelentett esetekben is — függetlenül a tett jelentésektől — tovább kell folytatni s amennyiben az eset mérlegelésére nézve döntő fontosságú újabb körülmények merülnek fel, azokról pótlólag kell jelentést tenni.

Ha a »Nyomozó osztály« a bejelentett esetekben intézkedést nem tett, az eljárás, vagy nyomozás befejeztével annak lefolyásáról és eredményéről szintén jelentést kell tenni.

Az ügymenet gyorsabbá és hatékonyabbá tétele céljából nevemben (a nyomozó osztály, vagy ennek előljárói részéről) közvetlenül szóbelileg vagy telefon útján is intézhető felhívás a rendőrhatóságokhoz és azok előadóihoz, továbbá a csendőrsökhöz és ezek az ilyen felhívásoknak pontosan és haladéktalanul tartoznak eleget tenni s amennyiben a kívánt felvilágosítások azonnal meg nem adhatók, minden további felhívás bevétele nélkül a legrövidebb idő alatt tartoznak megfelelni.

Budapest, 1920. évi december hó 9-én.

A minister helyett:
Viczián István s. k.,
 h. államtitkár.

71.

A m. kir. belügyministernek a m. kir. honvédelmi miniszterrel egyetértőleg kiadott 5,643/1921. B. M. számú rendelete.

A m. kir. csendőrség szervezete.

Az 1881:III. t.-c. 9. §-a és a ministertanácsnak 1920. november 19-én hozott határozata alapján a m. kir. honvédelmi miniszter úrral egyetértően a következőket rendelem:

1.

A csendőrkerületi parancsnokságok vármegyei csendőrparancsnokságokra, a vármegyei csendőrparancsnokságok járási csendőrparancsnokságokra, a járási csendőrparancsnokságok őrsparancsnokságokra oszlanak.

2.

A csendőrkerületi parancsnokságok területei a következőképen állapíttatnak meg: Budapesti kerületi parancsnoksághoz tartoznak: Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye északi része, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Nógrád, Hont és Esztergom vármegyék.

A székesfehérvári kerületi parancsnoksághoz tartoznak: Fehér, Veszprém, Győr és Komárom vármegyék.

A szombathelyi kerületi parancsnoksághoz tartoznak: Vas, Zala, Sopron és Moson vármegyék.

A pécsi kerületi parancsnoksághoz tartoznak: Baranya, Somogy és Tolna vármegyék.

A szegedi kerületi parancsnoksághoz tartoznak: Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye déli része, Csongrád, Csanád, Békés, Bácsbodrog, Torontál és Arad vármegyék.

A debreceni kerületi parancsnoksághoz tartoznak: Hajdu, Szabolcs, Ung, Bereg, Szatmár és Bihar vármegyék.

A miskolci kerületi parancsnoksághoz tartoznak: Borsod, Heves, Zemplén, Abauj-Torna és Gömör-Kishont vármegyék.

3.

Minden vármegyei, illetőleg minden járási székhely egyúttal vármegyei, illetőleg járási csendőrparancsnoksági székhely is.

Csonka vármegyékben, illetőleg csonka járásokban a vármegyei, illetőleg járási csendőrparancsnok székhelyét a belügyminiszter külön rendelettel állapítja meg.

4.

Minden vármegyei csendőrparancsnokság mellett egy tartalék csendőrszázadot kell szervezni.

A tartalék csendőrszázad vagy a maga egészében a vármegyei csendőrparancsnokság

székhelyén állomásozik, vagy egyes szakaszai a vármegyei csendőrparancsnokság alá tartozó különböző községekben helyeztetnek el.

A tartalék csendőrszázad hivatása a próba csendőrök első kiképzésén kívül az, hogy a közrend és közbiztonság nagyobb mérvű veszélyben forgása esetében a járási és az őrsparancsnokságok támogatására szolgáljon, valamint az, hogy egyéb indokolt esetekben a vármegyei csendőrparancsnokság rendelete alapján a közrend és közbiztonság megóvása érdekében zárt osztagban, vagy szakaszonként esetleg rajonként önállóan működjenek.

5.

A csendőrségi állomány kiegészítése átmenetileg kivételes rendelkezések alapján fog történni.

6.

A m. kir. csendőrség részére 1887. évben kiadott Szervezeti Utasításnak, valamint egyéb jogszabályoknak ezzel a rendelettel ellenkező rendelkezései hatályukat veszítik.

7.

Ez a rendelet azonnal életbe lép.

A végrehajtásra vonatkozólag egyidejűleg külön rendelettel intézkedtem.

Budapest, 1921. évi január hó 21-én.

Dr. Ferdinándy S. K.,
m. kir. belügyminister.

72.

A m. kir. belügyministernek 7.191/1921. B. M. sz. körrendelete.

Az 1886: XXI. t.-c. 2. §-ának c) pontjában biztosított jognak helyes értelmezése.

(Valamennyi törvényhatóság közönségének.)

Amikor a destruktív elemek rombolásai következtében a biztos megsemmisülés útjára került nemzeti öntudatra ébredt: az u. n. proletárdiktatura bukása után közmeggyőződéssé vált, hogy egységessé, erőteljessé kell tömöríteni és minden romboló törekvéssel szemben sikeres ellenállásra kell megszerveznünk a polgári társadalmat.

Nem volt nézeteltérés abban, hogy a nagy feladatra való szervezkedés sikerének első előfeltétele: a törvényes tekintélyek uralmának helyreállítása.

Erre az egyedül célhoz vezető elvi álláspontra helyezkedett a nemzet akaratából egybegyűlt nemzetgyűlés is az 1920: I. törvénycikk¹⁾ megalkotásával. Ez az ideiglenes jellegű törvény — ugyancsak ideiglenes hatállyal — megszervezte a végrehajtó hatalom legmagasabb törvényes tekintélyét: a kormányzói méltóságot, és egyben kimondotta, hogy a törvényhozó hatalmat egyedül a nemzetgyűlés gyakorolja, amely a magyar állami szuverénitás törvényes képviselője.

¹⁾ B. K. 1920. évi. 316. lapon.

363.

A m. kir. belügyministernek 2468/1921. B. M. számú rendelete.

A m. kir. csendőrség története című mű ajánlása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Preszly Lóránd m. kir. csendőrszázados »A magyar kir. csendőrség története« címmel könyvet adott ki.

A mű részletesen ismerteti a csendőrség eredetét, hivatását, a m. kir. csendőrség felállításának körülményeit, a fejlődés első negyven évi történetét a vonatkozó jogszabályok alapján a csendőrségnek egész szervezetét.

Egyrészt a közigazgatási hatóságok és a csendőrség működése között fennálló kapcsolatra való tekintettel, másrészt pedig azért, mert a mű igen hasznos, összefoglaló tájékoztatást nyújt egyik legkiválóbb intézményünkéről, melyre mindenkor büszkéek lehetünk: a munka különösen a közigazgatási szakemberek, de általában a nagyközönség érdeklődésére is számot tarthat, amiért is azt melegen ajánlom a törvényhatóságok pártfogásába.

A mű a »Honvédelmi Sajtóvállalat R. T.« kiadásában Budapesten jelent meg.

Budapest, 1921. évi július hó 15-én.

Gróf Ráday Gedeon s. k.,
m. kir. belügyminister.

KÖZLEMÉNYEK.

Községalakulás.

A m. kir. belügyminister a Somogy vármegye területén levő Balatonboglár és Balatonlelle kisközségeknek nagyközségekké alakulását elrendelte. (42,185/1921. B. M. sz.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Tudomásul.** A »Belügyi Közlöny« 1921. évi első félévi tárgymutatója jele számmal egyidejűleg szétküldetvén, ez évfolyam félévi anyaga akadálytalanul beköthet

— **Helyesbítés.** A m. kir. kormánynak az Árvizsgáló bizottságok hatáskörének és eljárásának újabb szabályozásáról szóló 4,401/1921. M. E. számú rendelet¹⁾ 25. §-a első bekezdése helyesen így szól: A T. V. H. Á. B. a 19. §. 1., 4., 6., 7. és 8. pontjaiban megjelölt tennivalókat albizottságok útján látja el.

¹⁾ B. K. 1921. évf. 870. lapon.